

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 6615
Tarih : 29.02.2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİS BAŞKANLIĞINA

31 Mart 2024'te yapılacak olan Mahalli İdareler Genel Seçimleriyle ilgili seçim güvenliği, şeffaflık, propagandada eşitlik, kamu otoritelerinin tarafsızlığı, usulsüz seçmen kaydı, anti demokratik uygulamalar konularını tüm boyutlarıyla araştırmak amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederiz.

Gülüstan KILIÇ KOÇYİĞİT
Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi
Kars Milletvekili
Grup Başkanvekili

Sezai TEMELLİ
Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi
Muş Milletvekili
Grup Başkanvekili

GEREKÇE

AKP iktidarının başlangıcından bugüne seçim güvenliği ile ilgili endişeler bitmemiştir. Özellikle AKP-MHP iktidarının seçimleri kaybetme ihtimalinin güçlendiği son yıllarda seçim güvenliği ihlallerinin ve şaibelerinin fazlasıyla arttığını gözlemlemek mümkündür. Bu sadece partimiz ve muhalefet partileri tarafından ortaya atılan bir iddia değil, kamuoyuna somut yansımaları olmuş fiili bir durumdur.

Seçim güvenliği sadece seçim gününün organize edilmesi veya sandık güvenliği değil, aynı zamanda seçime katılacak olan partilerin eşit şartlarda ve imkânlarla sahip olarak seçime katılmasıdır. Seçimlerin adil olması; o seçimin ilan edilişinden başlayıp ilan edilme biçiminden, sonuçlanmasına ve sonuçlanma biçimine kadar bütün sürecin adil olması ile mümkündür. Ancak, devlet kurumlarının tarafsızlığı ve yargı bağımsızlığı gibi birçok etmenin bir araya gelmesi ile adil bir seçimden bahsedilebilir.

Çok fazla geriye gitmeden, 2017 Anayasa referandumunu hatırlayacak olursak, yasal mevzuata tamamen aykırı bir şekilde mühürsüz oyların geçerli sayılarak sisteme dâhil edilmesi sonucunda AKP Genel Başkanı Erdoğan'ın sonuçlar henüz resmileşmeden "Boşuna uğraşmayın, atı alan Üsküdar'ı geçti, haberiniz yok" açıklaması seçimlerin üzerine düşen büyük şaibelerden biri olarak tarihimize geçmiştir.

Geçen yıl yapılan genel seçimden önce de seçime dönük baskı ve müdahaleler artmış, seçim günü basına yüzlerce ihlal haberi yansımıştır. Örneğin; 142 görev belgesiyle oy kullanacak kolluk, ikinci turda da oy kullanma ihtimalini bahane ederek belgesini teslim etmemiştir ve bu durum mükerrer oy kullanmış olma şüphelerine sebep olmuştur. Sadece Mayıs 2023 seçimlerinde değil, önceki seçimlerde de özellikle Kürtlerin yoğunlukla yaşadığı kentlerde bu konuda çokça şikâyet gelmiştir. Şikâyet konusu sadece kolluk kuvvetlerinin mükerrer oy kullanımıyla sınırlı kalmamış, kolluk kuvvetlerinin her seçim döneminde bölgedeki tutum ve davranışları seçimlerin bağımsız ve tarafsız bir ortamda yapılmasını noktasında seçim güvenliğine gölge düşürmüştür. Partimiz tarafından, şüphelerin giderilmesi, seçim güvenliği ihlalinin ortadan kaldırılması için YSK'ya yapılan, 142 belgesi verilen seçmenlerin listesinin açıklanması talebi reddedilmiştir. Antep ili başta olmak üzere bazı illerde partimiz seçmenin yoğun olduğu yerlerdeki seçmenlerimiz bilgileri dışında başka partilerden sandık kurulu görevlisi olarak yazılmıştır. Durumu seçim günü öğrenen binlerce seçmen, görevli oldukları okullar dışında oy kullanamayacak olmaları, nerede görevli oldukları bilgisine sahip olmamaları nedeniyle oy haklarını kullanamamışlardır. Bu iki örnek benzeri çok sayıda usulsüzlük yapılmıştır.

31 Mart 2024 Mahalli İdareler Genel Seçimlerine damgayı vuran usulsüzlüklerin başında ise DEM Parti'nin güçlü olduğu toplam 32 yerele ilişkin adres taşımayla getirilen 54.060 seçmen kaydı gelmektedir. Yapılan bu usulsüz seçmen kayıtlarından tümüne itiraz etmemize karşın 53.182 kayıt konusunda itirazlarımız reddedilmiştir. Usulsüzce kaydedilen bu kişiler tamamen başka illerde ikamet eden kolluk görevlileridir. Normal şartlarda büyükşehir olmayan illerde köyde oturan biri bağlı olduğu ilçenin belediye başkanlığına dahi oy kullanamazken farklı il/ilçe/köyde ikamet eden güvenlik güçlerinin, geçici olarak görevlendirildikleri yerlerin muhtarını, belediye başkanını, meclis üyelerini seçebilecek şekilde seçmen olarak kaydedilmiştir. Bu durum hem hukuka hem demokratik teamüllere hem de yerel seçim mantığına aykırıdır.

Seçimlere giderken kamu imkanlarının iktidar tarafından yine iktidar lehine kullanılması muhalefet açısından büyük bir dezavantaj yaratmaktadır. Kaymakamların, valilerin yerelde iktidar yanlısı tutumları, muhalefete karşı engelleyici faaliyetlerine her gün bir yenisi eklenmektedir. Urfa Suruç'ta seçim büromuzun kapatılması kararı, Van'da seçim broşürlerimiz hakkında verilen toplatma kararı, yerel otoritelerin partimize karşı tavırlarını açıkça gösteren örneklerden sadece ikisidir. Hukuksuzluğun son örneği ise hiçbir yasal dayanak olmadan DEM Parti Iğdır Belediye Başkan adayımızın adaylığını reddetme girişimi olmuştur.

Muhalefet partilerinin halka ulaşmasının yollarından birisi de medyadır. Genel olarak iktidar tarafından basın üzerinde uygulanan baskı ve sansür muhalefeti görünmez kılarken halkın vergileriyle finanse edilen ve herkese eşit mesafede olması gereken bir kamu kurumu olan TRT ise tamamen iktidarın propaganda aracına dönüşmüş durumdadır. TRT'de genel olarak muhalefete çok az yer verilirken, DEM Parti'ye ise hiç yer verilmemektedir.

31 Mart günü seçime giderek oy kullanacak olan tüm yurttaşlarımızı ilgilendiren, seçim güvenliği konusu aynı zamanda bu mecliste temsil edilen tüm partilerin ve milletvekillerinin sorumluluğundadır. Bu amaçla, seçimlerin adil ve eşit bir şekilde tamamlanmasını sağlamak için TBMM bünyesinde bir araştırma komisyonu kurulması elzemdir.